

PISMO LUDOWE DLA POLONII W AMERYCE.

Chicago, Illinois, Czwartek 6-go Września, 1894 roku.

ENTERED AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL., AS SECOND-CLASS MATTER.

Wychodzi co czwartek każdego tygodnia.

Prenumerata wynosi rocznie:

Table with subscription rates: W Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, W Europie, Azji, Ameryce Południowej, Afryce i Australii.

W. Dyniewicz, 532 Noble Street, Chicago, Ill.

W Pierwszej Księgarni Polskiej w Ameryce

WŁ. DYNIEWICZ,

532 Noble Str., Chicago, Ills.

JEST DO NABYCIA WSPANIAŁE DZIEŁO:

Zywoty Świątych STAREGO I NOWEGO ZAKONU

Wybrane z poważnych pisarzy i doktorów kościelnych. Do których przydane są niektóre duchowne obrki i nauki przeciwko kacerstwu...

KS. PIOTRA SKARGE,

TOM I I TOM II.

Dzieło to obejmuje przeszło 1300 stronic wielkiego wyraźnego druku na pięknym papierze.

CENY SĄ NASTĘPUJĄCE:

- Oprawne w półskórce, ze złotymi tytułkami. \$6.00
Oprawne cało w skórę " " " \$8.00
Oprawne cało w skórę wyłazane brzegi ze złotymi tytułkami \$10.00
Drukowane na pergaminie ozdobnie oprawne \$25.00

Dzieło powyższe ŻYWOTY ŚWIĘTYCH napisane zostało przez Polaka dla Polaków i nie ma wyborniejszego wydania Żywotów Świątych jak księga Piotra Skargi.

Dzieło to powinno znajdować się w każdym domu polskim, czy ubogim lub zamożnym. Jest fundamentem wychowania wzorowo dostojnych dzieci a dla starszych osób jest pożytecznym i zbawiennym poczytaniem.

DO NABYCIA

w Pierwszej Księgarni Polskiej w Ameryce,

W. DYNIEWICZ,

CHICAGO ILLS.

PRZEGLĄD

wiadomości zagranicznych z ostatniego tygodnia.

Stan zdrowia cara wywołuje powszechną obawę po całej Rosji. Nie ma wątpliwości, że car cierpi na przykrą dolegliwość nerek. Car schudł niezmiernie, cera jego twarzy stała się blada i niezdrowa...

Z St. Louis w Senegambii w Afryce donoszą że żaloga francuska w Timbuctu, która podjęła wyprawę przeciw Tuaregom i innym plemionom oblegającym miasto, została zupełnie zniszczona. Jest to druga już klęska, którą Francuzi ponieśli od czasu, w którym zajęli wnie do miasto. Francuzi zostali napadnięci we śnie w obozie pod Dongoi, dwie godziny marszu na północ od Gouandam, i trzy dni marszu od Timbuctu...

Niezmierny upał panował dnia 28 sierpnia po całej Austrii. W Wiedniu wieziono więźniów 94 siupnie w cieniu. Wojtko biogrze udział w manewrach uderzenia niemieckiego. Podczas manewrow w Kronenbrun, połonony 9 mil od Wiednia, zachorował lub umarło przeszło 100 żołnierzy konych wskutek upału i znoju.

"Frankfurter Zeitung" ogłasza rozmowę ze Słambutowem, usunęciem bułgarskim Bismarckiem. Nim złożył urząd, mówi Słambutow, ofiarowano mu z Petersburga 500,000 rubli, gdyby usunął księcia Ferdynanda. Car był upornym jak...

Pierwsze Dni Kwietnia, 1831 roku

W LITWIE.

URYWEK

Z WSPÓŁCZESNEGO PAMIĘTNIKA.

J. D.

(Ciąg dalszy.)

Ach tam skończenie światła rzecze, co też tam nie wyrabiają Moskale. Pana Golembiowskiego okrutnie zbili za przeprowadzenie dwóch Krakusów; pobrali i strzelców jego i sołtysa i zięcia arendarza. Bóg wie, kto ich wydał; całe miasteczko w strachu. Przy mnie żołnierzy wysłano po rozmaitych panów, a kogo wezwał, bądź zdrów! Posłano powrotnie po pana Andreackiego, bo wiedzą o jego konszachtach z Polakami. Kirysary jak dąby wielkie, noszą się z pękami łz, któremi siekają naszych niemiotliwie. Najsurowiej zakazał bezpasportnych na moment do chaty przyjmować; — owsem, kazano dostawiać wszystkich cudzych ludzi do policyi; a z gminy do gminy ani przejść bez moskiewskiego świadectwa.

Dosyć, dosyć przerażała Nadleśna, pan tu nocować nie możesz, idź sobie z Panem Bogiem, nam życie drogą a i chaty szkoda, bo spała.

w kąt chodzila po izbie, a oś pod nos mruzczała i kęrciła głową. Siostra strzelca zalała się łzami i izy jej stanęły w oczach, a jej mąż, co się w dzień namiętnie słudżył mi za przewodnika, usłyszawszy zły nowiny, pierwszy uciekł z izby. Nie było czego czekać, wziąłem mój kij, skłoniłem się i wyszedłem z panem Aleksandrowiczem, a za nami wybiegła jego siostra i zaklinała mnie na wszystkie, abym niedaleko od chaty pod dębem nocował a nie puszczał się nocą w nieznaną miejscę, lub gdzie w puszczy nie układał się na ziemi, bo tu są jadłowite węże. Wyniosła mi potem poduszki i kożuch, bo noc była zimna, a ja przez sukmany nie na sobie nie miałem. Jeszcześmy się chwilę naradzali z panem Aleksandrowiczem; on mi powiedział o położeniu wojsk moskiewskich: o obrótach naszej armii, — prosiłem go i zaklinałem, żeby mi przynajmniej przez rzekę Łyn i przez jej rozlewły i zatoki przepłynął, bo płynąć nie umiem a w tym czasie rzeka była wezbrana i trudne do przebycia tak nazwane biele, które nakładają jeździć po tej puszczy rozmaicie się wija. Odłożył to do jutra — a ja poszedłem o kilkaset kroków od chaty i położyłem się pod dębem. Zimno było i wilgotno i obrzydliwie między gadami, sen jak z mchu przychodził, był przerywany, marzenia daikie, morderzące. — Kilkakrotnie byłem w Warszawie, patrzyłem na szeregi powiązanych Moskali, na zdobyte sztandary, na świetne wojsko nasze, byłem na sejmie i jak poseł poroewałem — potem porwany w ręce Moskali, pod szubienicą wyrwam się — znowu mię łowią — okutego

prowadza na Sybir. To ostatnie mi się śniło, gdy mię zbudził strzelec i oświadczył, że ani on, ani jego szwagier nie chcą i nie mogą się odwać na przeprowadzenie mię w stronę ku Warszawie, że tego po nich żadną zapłatą wymóż nie zdołam — i tu dłuższą przebywał mi nie wolno. Jedną więc tylko drogą dla mnie została, to jest ta, którą przyszedłem, a wróciwszy pod Dembową, myślałem, że przez znajomego mi sołtysa zejść się gdzie z panem Andreackim i on mi poda jaki inny sposób lub radę. Pani Nadleśna, kiedy weszła na pożegnanie, mocno się uradowała, widząc, że odchodzą. — O strzelcu i jego siostrze nigdy nie zapomnę, bo w nich widziałem czułość, prostotę, szczerłość i gościnność żywciowej jakiej od obcych może już nigdy nie doznam. Za Boską pomocą trafiłem prosto do wsi mego znajomego sołtysa, przebyłem powtórnie błota z butami pod pachą, w kurpiach, danych mi od strzelca i spożyłem na piń, — na którym mi stary przedwczoraj obwał. Zoczył on mi rychło ze swojej chaty, podał czelno, przewiózł: ale o panu Andreackim nie było w całej wsi nie wiedział, a innej drogi nie było, jak albo znowu wracać na chatę pana Aleksandrowicza, albo koło Dembowej niedaleko Cisowca iść po za augustowskim gościńcem; po przerwanu zaś łańcucha znajomości, pierwszy zły albo lekliwy człowiek mógłby mię wydać. Zostało mi tylko wracać do Jastrzębnej tam od znajomego mi wójta gminy dostać listy czy zaświadczenia, lub mieć sobie osoby wskazano, do których mam się udać. Ale ra-

zem ostygła we mnie chęć awanturzystwa, czulem się nieposobnym do emiaryzostwa tajemnego i widziałem, że po przejściu dwóch posłańców na Żmudź — moja misja tem samym niepotrzebna była, a wiele miałem już do doniesienia w Litwie, gdzie przed odejściem mojem nie prawie nie wiedziałam ani o zwycięstwach polskich, ani o położeniu armii nieprzyjacielskiej. Po godzinnym odpoczynku poszedłem dalej. — Sołtys kazał synowi swemu zaprowadzić mię do wsi (jeśli się nie myślę Ostrówki) o pół mili za Dembową, gdzie miałem znaleźć jego zięcia, o którym mi powiedział, że jest zrzędnym do tajemnych wędrowek, zna wszelkie manowce i ścieżki, wszędzie ma znajomych, a nadawszystko chwalił mi go sołtys z poczciwej, równie jak rzadkiej przebiegłości. Południe mignęło, kiedyśmy do tej wsi dobieżeli a po drodze widziałem przy służbie jakichś rządowych strażników; przy Dembowy moskiewscy wyglądali żołnierze i pan Marcin był niedaleko na polu. Pana zięcia sołtys nie znalazł w domu, on oral pod lasem, pobiegła po niego żona, a ja się do stodoły skrętem. Przyszedł gospodarz, z mowy przebiegły, wezoły, gaduła. Zaprosił mi na obiad, usiedliśmy za stół i jak pamiętam po prostu ugotowany szcaw z okrasą bardzo mi smakował. Gdy przyszło do rzeczy nie dał mi wiele mówić. — Wiem, wiem, rzecze, wasan chce do wojska polskiego; to niedaleko. Wasan dziś będzie u Krakusów, kiedy chce. Waszko to kozaka zabił, a dwóch zsunionych ledwo uciekło i pociągłi za sobą konia, a magazyn nasi zabrali.

Potem umilkł i dał mi do zrozumienia, że o wiele rzeczach was, tylko się ogłądał na młodego szwagra i na kobiety, które wnet odprawił, a wtenczas mi powiedział, że w puszczy Jastrzębskiej tysiąc jest Krakusów i strzelców, którzy w tych dniach mają napisać na Augustów i z miasta Moskali wypędzić. Kiedyśmy go pytał, skądby się tu Krakusowie wzięli, on tylko o bataliach, jakie na wielkim gościńcu zasły, o strzałach jakie tam dzieł się słyszał i o postrachu Moskali powiedział. Wpadłem na domysł, że Puszet ze swymi partyzantami musiał tu wskutek przyniesionych do niego rozkazów podejść, lub Szarkowski, o którym już od pana Andreackiego słyszałem, zapewne ze swymi strzelcami już działać zaczął. Zarzęczył mi gospodarz, że w tych dniach spodziewają się niechybnie ze trzy tysiące Krakusów tu do puszczy, i że kir asyryr ruskie zbiegli się do kupy i pod Rajgród uciekli. Nie tracąc czasu, kazałem sobie pod Jastrzębną prowadzić, bo tam jeśli nie Krakusów, to znajomego mi wójta gminy znaleźć byłem pewien. Po drodze spotkałem włościan, a każdy nam gadał o tysiącach Krakusów, jakimi się napelnia puszcza, jako też o pobiciu pod Jastrzębną kozaków. Ale nie jeden nas ostrzegł, że Moskali ęma wije się kolo puszczy, że tu przed nami, tam dworek zarabowano, tam wieś, a tam zarabowano konie i nikogo na drodze nie przepuszczają. Przebiegły mój Mazur tak się tego wymknął w jakimś ścieżkami, żeśmy ani jednego nie napotkali Moskala; ale na nieszczęście był on wielkim miłośnikiem karczem i gawędki.

Gdziekolwiek poszedł gorzałki, aboczyć niby dla rozpytania się o nieprzyjaciela, a nigdy na jednym kieliszku nie przestał. Miałem zręczność przypatrzyć się poczciwej uprzejmości, janczury i prostocie tamiecznych różników: nie widziałem i jednej familli, która by nam nie mówiła o synach, braciach swoich, co poszli na wojnę, a każdy wzdychał do wypędzenia Moskali, a mego przewodnika, znanego jak widać w okolicy z patriotyzmu, witał pomyslną nowiną, że Krakusy na głowę kozaków pobili; i że w puszczy jest ęma naszych żołnierzy pięknie w mundurzy pobudowanych. — Mój Jasio jak świt poszedł ze strzelbą do puszczy, niech go Bóg prowadzi, — rzekła do nas jakaś poczciwa kobieta i zapłakała. W innym miejscu spotkaliśmy żydotwo jakiegoś, ze swemi tłomokami niekającymi, które nas upewniali, że armia polska — gwałt, co dokazuje pod Jastrzębną. Słonce się chyliło ku zachodowi, przyspieszyliśmy kroki nasze, Mazur nie ustaje w gawędzie, znowuśmy potrzebowaliśmy też nieraz wychylić kieliszek gorzałki. — Nakoniec mijamy lasy cisowkie, słońce zaszło i widać niedaleko puszcza. Cicho było, wieców pogodny, — żadnych wojsk nie widać, — słyszałem dzwonięcie na pacierz z pobliskiego kościółka. Mazur głośno odmawiał Anioł Pański, — a potem pokręcił głową i rzecze: — Dyć to mądry zakrystyan, co, choć księdzka nie masz, tak regularnie dzwoni na pacierz. Ciąg dalszy nastąpi.

Wół i nie chciał z Ferdynandem zawrzeć przyjaźni, chociaż ten miał wtenczas tylko jedno zyczenie, to jest zmoskwizyć Bułgary i legistaturę.

Z Cairo w Egipcie donoszą, iż potwierdza się wiadomość, że Mahdi zgromadza swe sity, aby uderzyć na Kassala, które to miasto niedawno zostało zdobyte przez Włochów.

Z Wadaj przysłano niedawno temu kilkanaście niewolno do Cairo. Szczęś z nich sprzedano niektórych pasom. Są nimi: Ali Cheriff, prezydent radz prawodawcy, Hassan Wasfy, celnik armii egipskiej i Szarawi passa. Sąd rozpoznał śladstwo w tej sprawie. Ali Cheriff i Hassan Wasfy zostali aresztowani; Szarawi passa uciekł.

W Laval w departamencie Mayenne, w Francyi, utracił głowę Brunauz, były wikary w Entrammes, który został skazany na śmierć za morderstwo (swego proboszcza), rabunek i podpalenie. Skazanie wyucuchał masę św. i przyjął Komunię św. Prosił Boga i ludzi o przebaczenie i narozście chęć do życia, że nie dochował celibata. Aż do podnóżka rustawiana szedł śmiało, lecz sity go opuszczyły, gdyż miał wniędz pod gilotynę. Głowa jego spadła w kosk. Lud zresztą dopominał się jego stracenia.

Anarchista chce zostać zakonikiem. Z Madrytu donoszą 29-go sierpnia: Salvador Franch, anarchista skazany na śmierć, który w teatrze Liceum w Barcelonie rzucił bombę w dniu 7-go listopada przeszłego roku, przez co prawie 100 osób zostało zabitych lub pokaleczonych skruszył się w więzieniu i życzy, aby ludność Barcelony mu przebaczyła jego zbrodnię. Szczęśliwie żona zbiegła, ażeby O. Franchiszanie zezwolił mu zostać Torcyzarem, czyli członkiem trzeciego zakonu św. Franciszka.

Do San Francisco nadeszły wiadomości, że na wyspach Samoa wzięt się toczy walka pomiędzy krajowcami. W walkach tych zostało kilkunastu ludzi zabitych. Do sprawy wnięzali się okręta wojenne Niemiec i Brytanii i dwukrotnie. Przy pierwszej sposobności zostały rozbite kulami armatnimi warownie powstańców w Latuanua, a z to okrętów angielskich i niemieckich znajdujących się w Apie. Krajowcy cofają się z zagrożonej warowni, spalił w pobliżu połonone chaty i udał się do Satofata oddalonego o 15 mil od Apia.

W niedzielę spotkali się znów powstańcy z wojskami króla Malietoa, których było 600, i to pod Lufilifi. Król Malietoa, utracił wiele ludzi tak w zabitych jak i rannych, lecz wojsko jeżozę trwało później utaraki i, iż kapitanowie okrętów "Curacao" i "Sperber" kazali dać ognia do powstańców, z których wielu zostało zabitych. Zarazem zostali powstający atakowani przez wojsowników króla.

W Petersburgu uwieszono barona Unga's Sternberga; jest okarzonym, że brał udział w zamachach dynamitowych w Luettichu w Belgii. Baron Sternberg ma być nauczelnikiem międzynarodowej bandy anarchistów, a nazywa się właściwie Fehlschrift; uwieszono go 17 lipca w Niszy w Serbii; zdołał uciec z konsulatu rosyjskiego w Salonice i ocalił się na okręt amerykański, którego kapitan odpuł, nie chcąc go wydać.

Z Hongkongu w Chinach donoszą, że na rzecze Canton wydarzył się straszny pożar. Pożar powstał na wiozą się toczy walka pomiędzy tak zbytko, że setki tysięcy statków zostały z dymem i najmniej 1000 Chinyzów utraciło życie w płomieniach. Statki były w całym rzekach do siebie przymoowane i krajowcy mieszkali na nich. Płonienie rozszerzały się tak szybko, że Chinyzcy nie mieli czasu odejść jeden statku od drugiego, gdyż w tym samym czasie silny wiatr sprzyjał rozszerzaniu płomieni. Wielu skoczyło do rzeki, lecz lami pozostali na statkach i znaleźli śmierć w płomieniach.

W Amsterdamie wydarzył się dnia 29-go sierpnia dwa nowe wypadki cholery i jeden wypadek śmierci, a w Mastrocht jeden wypadek śmierci cholery. Z Rotterdamu donoszą 30 sierpnia, że w tym dniu doniesiono w tem mieście o jednym, a z Speykenissa o dwóch wypadkach cholery. W Mastrocht wydarzył się dwa nowe wypadki cholery a w Amsterdamie jeden wypadek śmierci na to zaraz.

Z Wiednia donoszą 28-go sierpnia: W niedzielę i poniedziałek donoszą o 349 nowych wypadkach cholery i 171 wypadkach śmierci w Galicji i o 43 nowych wypadkach i 42 wypadkach śmierci na Bukowinie.

Z Wiednia donoszą 28-go sierpnia: W niedzielę i poniedziałek donoszą o 349 nowych wypadkach cholery i 171 wypadkach śmierci w Galicji i o 43 nowych wypadkach i 42 wypadkach śmierci na Bukowinie.

W Nowo Stawarszynie cholery poryzma-katolickie w Detroit liokry już podobno 1050 członków. W Nanticoke, Pa., już założono fundamenta pod drugi kościół polski.

Kompania kolei New York Central zapłaciła w tych dniach wдове po Polaku Janie Kiliankim pokoleczonemu na torze tej kolei w Buffalo \$3500. Kilianka mieszka z dziećmi w W. Kąpietwie Poznaniem.

W Leavenworth, Kan., górnik Kowalski został zatrzytowany na śmierć przez młodego konia.

W Luettich w Belgii wydarzył się w tym samym dniu jeden wypadek cholery; tak samo w Neerpet. Z Tillens, Jemappes i St. Nicholas donoszą w ogóle o 20 nowych wypadkach, z których 3 miało śmiertelny wynik.

W miejscowości Tilleaus położonej w pobliżu Luettich wydarzył się w nocy z środy na czwartek i w czwartek 26 nowych wypadków cholery i 24 wypadki śmierci natę zaraz.

Z Mastrochta w Hollandji donoszą 31-go sierpnia o dwóch nowych wypadkach cholery.

W Szczecinie odkryto jeden wypadek cholery.

Londyńczykiem „Standard” donoszą 31-go sierpnia: W Galicji wydarzył się wczoraj 300 nowych wypadków cholery i 95 wypadków śmierci na to zaraz; w Bukowinie 14 wypadków cholery i 10 wypadków śmierci.

Wiedeński korespondent do „Daily News” donosi, że cholera rozszerza się w strasliwy sposób w Królestwie Polakim. Sopotowice, Mieschów, Działoszyn i Pinców są głównymi ogniskami cholery. Mieszkańcy opuścili miasta i obierają w lasach. Nie chcą wykonywać przepisów lekarzy i usiłują leczyć chorych w własny sposób.

W kopalni w Nanticoke, Pa., został Polak Piszczalek niebezpiecznie popalony i umarł wskutek tego; był dość duży, aby mógł zostać zabezpieczonym na drogę wiecezności.

W Nanticoke także czeladnik reżnika Głowackiego wyprzął konia, gdy w tem puszczono parę ze stojącej w pobliżu lokomotywy. Koń się przestraszył, uciekł i wpadł na gromadkę bawiących się chłopów; ośmiennu Wojciechowi Syrowiśkiemu zlamal dawa zębra i popędził go tak, że chłopców w dwie godziny potem umarł.

Jan Janiszewski, robotnik kładący tramwajny przesy, West Side Paving Co. w Milwaukee wypadł z łodzi tej kompanii pod mostem ulicy Commerce i utonął. Liczył lat 29 i pochodził z Królestwa, gdzie podobno ma konia i czworo dzieci.

W Detroit zaczyna się szczytć ospak; napadł na to chorobę 21letni Polak Aleksander Jędrzejewski.

W South Bend, Ind., Marcin Latkowski pracujący w fabryce Studebakersa zraniony został żelazem, które z swego spado i uderzyło go w bok i nogę. Został odwieziony do swego mieszkania pod no 827 W. Dunham ul.

Nowe Stawarszynie cholery poryzma-katolickie w Detroit liokry już podobno 1050 członków.

W Nanticoke, Pa., już założono fundamenta pod drugi kościół polski.

Kompania kolei New York Central zapłaciła w tych dniach wдове po Polaku Janie Kiliankim pokoleczonemu na torze tej kolei w Buffalo \$3500. Kilianka mieszka z dziećmi w W. Kąpietwie Poznaniem.

W Leavenworth, Kan., górnik Kowalski został zatrzytowany na śmierć przez młodego konia.

W Luettich w Belgii wydarzył się w tym samym dniu jeden wypadek cholery; tak samo w Neerpet. Z Tillens, Jemappes i St. Nicholas donoszą w ogóle o 20 nowych wypadkach, z których 3 miało śmiertelny wynik.

W miejscowości Tilleaus położonej w pobliżu Luettich wydarzył się w nocy z środy na czwartek i w czwartek 26 nowych wypadków cholery i 24 wypadki śmierci natę zaraz.

Z Mastrochta w Hollandji donoszą 31-go sierpnia o dwóch nowych wypadkach cholery.

W Szczecinie odkryto jeden wypadek cholery.

Londyńczykiem „Standard” donoszą 31-go sierpnia: W Galicji wydarzył się wczoraj 300 nowych wypadków cholery i 95 wypadków śmierci na to zaraz; w Bukowinie 14 wypadków cholery i 10 wypadków śmierci.

Wiedeński korespondent do „Daily News” donosi, że cholera rozszerza się w strasliwy sposób w Królestwie Polakim. Sopotowice, Mieschów, Działoszyn i Pinców są głównymi ogniskami cholery. Mieszkańcy opuścili miasta i obierają w lasach. Nie chcą wykonywać przepisów lekarzy i usiłują leczyć chorych w własny sposób.

W kopalni w Nanticoke, Pa., został Polak Piszczalek niebezpiecznie popalony i umarł wskutek tego; był dość duży, aby mógł zostać zabezpieczonym na drogę wiecezności.

W Nanticoke także czeladnik reżnika Głowackiego wyprzął konia, gdy w tem puszczono parę ze stojącej w pobliżu lokomotywy. Koń się przestraszył, uciekł i wpadł na gromadkę bawiących się chłopów; ośmiennu Wojciechowi Syrowiśkiemu zlamal dawa zębra i popędził go tak, że chłopców w dwie godziny potem umarł.

Jan Janiszewski, robotnik kładący tramwajny przesy, West Side Paving Co. w Milwaukee wypadł z łodzi tej kompanii pod mostem ulicy Commerce i utonął. Liczył lat 29 i pochodził z Królestwa, gdzie podobno ma konia i czworo dzieci.

W Detroit zaczyna się szczytć ospak; napadł na to chorobę 21letni Polak Aleksander Jędrzejewski.

W South Bend, Ind., Marcin Latkowski pracujący w fabryce Studebakersa zraniony został żelazem, które z swego spado i uderzyło go w bok i nogę. Został odwieziony do swego mieszkania pod no 827 W. Dunham ul.

Nowe Stawarszynie cholery poryzma-katolickie w Detroit liokry już podobno 1050 członków.

W Nanticoke, Pa., już założono fundamenta pod drugi kościół polski.

Kompania kolei New York Central zapłaciła w tych dniach wдове po Polaku Janie Kiliankim pokoleczonemu na torze tej kolei w Buffalo \$3500. Kilianka mieszka z dziećmi w W. Kąpietwie Poznaniem.

W Leavenworth, Kan., górnik Kowalski został zatrzytowany na śmierć przez młodego konia.

W Luettich w Belgii wydarzył się w tym samym dniu jeden wypadek cholery; tak samo w Neerpet. Z Tillens, Jemappes i St. Nicholas donoszą w ogóle o 20 nowych wypadkach, z których 3 miało śmiertelny wynik.

W miejscowości Tilleaus położonej w pobliżu Luettich wydarzył się w nocy z środy na czwartek i w czwartek 26 nowych wypadków cholery i 24 wypadki śmierci natę zaraz.

Z Mastrochta w Hollandji donoszą 31-go sierpnia o dwóch nowych wypadkach cholery.

W Szczecinie odkryto jeden wypadek cholery.

Londyńczykiem „Standard” donoszą 31-go sierpnia: W Galicji wydarzył się wczoraj 300 nowych wypadków cholery i 95 wypadków śmierci na to zaraz; w Bukowinie 14 wypadków cholery i 10 wypadków śmierci.

Wiedeński korespondent do „Daily News” donosi, że cholera rozszerza się w strasliwy sposób w Królestwie Polakim. Sopotowice, Mieschów, Działoszyn i Pinców są głównymi ogniskami cholery. Mieszkańcy opuścili miasta i obierają w lasach. Nie chcą wykonywać przepisów lekarzy i usiłują leczyć chorych w własny sposób.

W kopalni w Nanticoke, Pa., został Polak Piszczalek niebezpiecznie popalony i umarł wskutek tego; był dość duży, aby mógł zostać zabezpieczonym na drogę wiecezności.

W Nanticoke także czeladnik reżnika Głowackiego wyprzął konia, gdy w tem puszczono parę ze stojącej w pobliżu lokomotywy. Koń się przestraszył, uciekł i wpadł na gromadkę bawiących się chłopów; ośmiennu Wojciechowi Syrowiśkiemu zlamal dawa zębra i popędził go tak, że chłopców w dwie godziny potem umarł.

Jan Janiszewski, robotnik kładący tramwajny przesy, West Side Paving Co. w Milwaukee wypadł z łodzi tej kompanii pod mostem ulicy Commerce i utonął. Liczył lat 29 i pochodził z Królestwa, gdzie podobno ma konia i czworo dzieci.

W Detroit zaczyna się szczytć ospak; napadł na to chorobę 21letni Polak Aleksander Jędrzejewski.

W South Bend, Ind., Marcin Latkowski pracujący w fabryce Studebakersa zraniony został żelazem, które z swego spado i uderzyło go w bok i nogę. Został odwieziony do swego mieszkania pod no 827 W. Dunham ul.

Nowe Stawarszynie cholery poryzma-katolickie w Detroit liokry już podobno 1050 członków.

W Nanticoke, Pa., już założono fundamenta pod drugi kościół polski.

Kompania kolei New York Central zapłaciła w tych dniach wдове po Polaku Janie Kiliankim pokoleczonemu na torze tej kolei w Buffalo \$3500. Kilianka mieszka z dziećmi w W. Kąpietwie Poznaniem.

W Leavenworth, Kan., górnik Kowalski został zatrzytowany na śmierć przez młodego konia.

W Luettich w Belgii wydarzył się w tym samym dniu jeden wypadek cholery; tak samo w Neerpet. Z Tillens, Jemappes i St. Nicholas donoszą w ogóle o 20 nowych wypadkach, z których 3 miało śmiertelny wynik.

W miejscowości Tilleaus położonej w pobliżu Luettich wydarzył się w nocy z środy na czwartek i w czwartek 26 nowych wypadków cholery i 24 wypadki śmierci natę zaraz.

Z Mastrochta w Hollandji donoszą 31-go sierpnia o dwóch nowych wypadkach cholery.

W Szczecinie odkryto jeden wypadek cholery.

Londyńczykiem „Standard” donoszą 31-go sierpnia: W Galicji wydarzył się wczoraj 300 nowych wypadków cholery i 95 wypadków śmierci na to zaraz; w Bukowinie 14 wypadków cholery i 10 wypadków śmierci.

Wiedeński korespondent do „Daily News” donosi, że cholera rozszerza się w strasliwy sposób w Królestwie Polakim. Sopotowice, Mieschów, Działoszyn i Pinców są głównymi ogniskami cholery. Mieszkańcy opuścili miasta i obierają w lasach. Nie chcą wykonywać przepisów lekarzy i usiłują leczyć chorych w własny sposób.

W kopalni w Nanticoke, Pa., został Polak Piszczalek niebezpiecznie popalony i umarł wskutek tego; był dość duży, aby mógł zostać zabezpieczonym na drogę wiecezności.

W Nanticoke także czeladnik reżnika Głowackiego wyprzął konia, gdy w tem puszczono parę ze stojącej w pobliżu lokomotywy. Koń się przestraszył, uciekł i wpadł na gromadkę bawiących się chłopów; ośmiennu Wojciechowi Syrowiśkiemu zlamal dawa zębra i popędził go tak, że chłopców w dwie godziny potem umarł.

INTERES BANKOWY.

Kursy pieniędzy, które wysłałem do Europy jest następującym:

Marka do Cesarstwa Niemieckiego, W. K. P., Prus W. i Z. i Szląska	Kurs.	Portorym.
24 1/2	16	
Gulden czyli złr. do Cesarstwa Austriackiego (Galicyi, Czech, Morawii i Węgier)	40 1/2	25
Rubel do Cesarstwa Rosyjskiego, Litwy i Polski pod Moskalem	53 1/2	25
Frank do Francji, Szwajcaryi i Belgii	20	15
Gulden do Holandyi	41 1/2	25
Kroner do Danii, Szwecyi i Norwegii	27 1/2	25
Lira do Włoch	18	25

W. DYNIEWICZ.

Kalendarz Tygodniowy.

WRZESIEŃ.
6 Czwartek, Magnusa, Zaharyasza pap.
7 Piątek, Reginy panny.
8 Sobota, Narodzenie N. P. M. Adryana.
9 Niedziela, Korbiniana, Otmara.
10 Poniedziałek, Mikołaja z Pol., Cypryana.
11 Wtorek, Piotra i Jaska mm., Pulcheryi.
13 Środa, Winanda, Gwidona.

SPIS KSIĘŻY POLSKICH

Zamieszkałych w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej.

Augustyni C. (Jas.) Veselyville, N. Dak.

Aust Ryszard (Ser.) Scranton, Pa. 1217 Prospect ave.

Augustyn Elba, Neb.

Abramajty P. (Phil) Shenandoah, Pa., kościół św. Jerzego.

Babiński A. (L. C.) Independence, Wis.

Barabasz Mieczysław (Bal.) Baltimore, Md. 1634 Eastern ave.

Baranowski Stanisław (Mar.) Mononac, Mich., kość św. Wojciecha.

Bosniński J. (G. B.) Two Rivers, Wis., kość Najsw. Serca Jezusa.

Burba Al. (Sor.) Plymouth, Pa., kość św. Kazimierza.

Barański M. Camden, N. J.

Barzyński Józef (Chic.) Chicago, Ill. Webster ave. & Hedwig str.

Barzyński Wincenty C. R. (Chic.) Chicago, Ill. Noble and Ingraham str.

Basinski Piotr (Buf.) Salamanca, N. Y.

Bieniasz J. C. (Mar.) Ironwood, Mich., kość św. Michała.

Bobkiewicz L. (Peo.) Hennepin, Ill. Bogacki Antoni (G. R.) Posen, Mich.

Breikopf C. (Om.) Omaha, Neb. S. 17th and Center st.

Breikopf F. X. C. R. (Chic.) Chicago, Ill.

Buhaczowski Witold (Det.) Detroit, Mich. Seminary str. and Aubin ave.

Byrgier F. S. (Chic.) Chicago, Ill. 899 3rd str.

Bzykowski Romuald (Det.) Detroit Mich. Buchanan and Campbell ave.

Cebula Sebastian O. S. F. (Bel.) Radom, Ill.

Chalczak Jas. (Ser.) Mill Creek, Pa.

Chalupka F. S. Webster, Mass.

Chmieliński J. (Bos.) South Boston, Mass., 14 Washburn.

Chodniewicz Florian M. (Det.) Detroit, Mich.

Cichoński H. Natrona, Pa., kość św. Władysława.

Czyżyński J. (Win.) Fairmont Minn.

Czyżyńska Walentyna C. S. C. (P. W.) South Bend, Ind. St. Hedwigi Church.

Choka W. (Om.) Monterey, Neb.

Chlebowski W. W. (New.) Newark, N. J. 44 Belmont ave.

Ciemiński J. (Det.) Detroit Mich., Polish Seminary St. Aubin ave.

Dąbrowski Józef (Det.) Detroit, Mich., Polish Seminary St. Aubin ave.

Dąbrowski E. L. (S. A.) St. Hedwigi, Texas.

Dereszewski Józef (Alb.) Schenectady, N. Y. 4824 E. Liberty st.

Drąkowski (Mil.) St. Stanislaus Polish Church, 404 Mitchell str. Milwaukee, Wis.

Dembicki B. (Ser.) Hazelton, Pa., kość św. Stanisława.

Deinaj A. (Pitt.) Leisegang, Pa.

Fiaczek Theo. (Buff.) Buffalo, N. Y. Broadway and Swinburne str. Fremel Fr. (N. Y.) Rondout, N. Y.

Frydrychowicz C. (L. C.) Arcadia, Wis.

Formanek Józ. (Hart) Bridgeport, Conn., kość św. Jana Nepomucena.

Fyda J. (Br.) Newton, L. I. N. Y.

Frahman W. (Chic.) 609 W. 23ej i Whipple ul.

Garr A. W. (L. C.) Poniatoński, Wis.

Garus Leopold (G. B.) Poland, Wis.

Gieburowicz Joseph C. R. (Chic.) Chicago, Ill. Noble and Ingraham str.

Gielinski Fr. (S. L.) St. Louis, Mo. 8th and Mound str.

Goziński J. S. (Pitt.) Connellsville, Pa.

Górski H. (Mil.) Milwaukee, Wis. 404 Mitchell str.

Gopodar A. (St. Cl.) North Prairie, Minn.

Grabowski Władysław (Win.) Winona, Minn.

Gramlewicz Benvenuto (Scr.) Nanticoke, Pa., St. Stanislaus Church.

Grabowski Tomasz (G. B.) Polonia, Wis.

Machziński Ludwik Chicago, Ill. Noble and Ingraham str.

Machniowski Jan Shamokin, Pa., St. Stanislaus Church.

Majusz Franciszek Ironwood, Mich. Majer Dominik St. Paul, Minn. 241 Charles st.

Makowski Franciszek Cherties P. O., Pa. St. Joseph Church.

Maluski Wojciech Philadelphia, Pa. 1608 Vienna st.

Masozas Jos. Freeland, Pa. Matansek Washington, Mo. Matkowski M. Bay City, Mich. St. Stanislaus Church.

Mieszowski Lukasz Radom, Ill. Miklaszewski N. Alberta, Minn. Miskiewicz Władysław M. A. V. Rev. Pittsburg, Pa., South Side 15th and Manor sts.

Miski Tomasz, Meriden, Conn. Moczygomba Tomasz Panna Maria, Texas.

Motulewski Felix Toledo, O. 1416 Nebraska ave.

Moneta Jan Balwood, Neb. Magott Roman St. Louis, Mo. 1413 N. 20th str.

Mueller F. Detroit, Mich. St. Aubin ave. i Garfield.

Malucha J. W. Cleveland, O., 319 Lincoln ave.

Matuzewski F. Chicago, Ill. Front and Carpenter str.

Maty Józef Springfield Corners, Wis.

Miechowski Al. Williamsbridge, N. Y., 4th and 8th ave.

Młynarczyk A. Eagle Harbor, Mich. Mozejewski Mart. Berlin, Wis., kość św. Michała.

Nawroki Stanisław Chicago, Ill. 899 3rd str.

Nowicki Adolf South Chicago, Ill. 83d and Bond ave.

Nowakowski S. Traverse City, Mich. Opyrhoński L. Alpena, Mich., Im. Conc. Church.

Orłowski Hippolit Maroch, Arkans.

Orzechowski M. F. Sacred Heart, East End ave. Newburg P. O. Cleveland, O.

Pacholski Jakób Minneapolis 44 st. N. E.

Paluch Ignacy Northelm, Wis.

Peszczynski I. Casimir P. O., Wis. Piochowski Jan C. R. Chicago, Ill. Noble and Ingraham str.

Pikulski Jan Mt. Pleasant Pa. Transfiguration.

Pittas Jan Very Rev. Buffalo, N. Y. Townsend and Peckham sts.

Pittas Piotr Buffalo, N. Y. Townsend and Peckham sts.

Placinski Antoni Syracuse, N. Y. Podlecki Piotr Pike Lake, Wis.

Pongans S. Grand Rapids, St. Adalbert's Church.

Prondziński Antoni Milwaukee, Wis. 10th ave. and Beecher str.

Pyplzak Michał Chicago, Ill. 45th and Paulina sts.

Papou Jul. Red Jacket, Mich., kość św. Antoniego.

Pawlar F. Republic, Mich.

Pawłowski Bol. Downer's Grove, Ill.

Pelczar J. Bryan, Tex.

Pojtański K. Curtis Bay, Md., 1 Cherry st.

Prucha J. E. Union Center, Wis. Radziejewski Jan Chicago, Ill. 710 W. 17th str.

Raskiewicz Urban, Very Rev. Otis, Ind.

Rejnt Edward R. Pierce City, Mo. Bricefield P. O.

Rochoowski Kazimierz C. P. P. S. Bronson, Mich.

Rodowicz Jan Baltimore, Md. 1733 Alieanna.

Rogosiński C. Milwaukee, Wis. 866 Racine str.

Rosiński B. Cleveland, O. 4 Forman str.

Rzadkowski Jan Detroit, Mich. 214 Canfield str.

Raczyński Eligiusz, C. S. C. Notre Dame, Ind.

Rodowicz Wiktor Hilliard, Mich. Rydlewski C. C. S. P. Pittsburg, Pa., Smallman and 2nd st.

Rynda J. St. Paul, Minn. Western ave. and Superior st.

Siedlarz Eugeniusz Chicago, Ill. Noble and Ingraham str.

Sebastyański Władysław S. J. Poznanski, Neb.

Słomski Kazimierz Joliet, Ill. St. Valenty Church.

Sikorski A. M. Pern, Ill. St. Valenty Church.

Skręty Józef Baltimore, Md. 1733 Alieanna st.

Smelaz Andrzej Rochester, N. Y., 16 South ave.

Sroka Jan Duluth, Minn. St. Mary's Church.

Stanowski Urban St. Mo. 1413 N. 20th st.

Stabenau T. Buffalo, N. Y. Amherst and Peter str.

Strzelecki J. H. New York, 51 Stanton str.

Stur Franciszek S. J. Ashton, Neb.

Swiniarski W. Trenton, N. J. Dass and Adeline sts.

Swinko B. A. Albion, N. Y., kość Wniebowstąpienia.

Szadziński T. Rochester, N. Y. Stanislaus ave.

Skrobecki R. San Antonio, Tex. Smetana, Leavenworth, Kas. Szejner O. S. F. H., Very Rev. Pułaski, Wis.

Suzczyński H. Houtdale, Pa. St. Ladislawa Church.

Szwarcok Jan Pittsburg, Pa. 29d and Smallman sts.

Szczołpański Leon Wilmington, Delav. St. Hedwigi Church.

Samigiel Aleksander Scottdale, Pa. St. Joseph Church.

Szczuko C. Chicago, Ill. 540 Noble str., parafia świętej Trójcy.

Szymanowski Stefan Perth Amboy, N. J. St. Stanislaus Church.

Szyplowski Teofil Chicago, Ill. Noble and Ingraham str.

Szybkiewicz Adam Dubois, Pa. Siedlecki Ant. Blossburg, Pa., kość św. Stanisława.

Skulik B. Shamokin, Pa., kościół Wniebowstąpienia

Słatkiński M. C. North Prairie, Wis.

Sneboń A. M. Laredo, Texas. Sulik S. Anderson, Tex.

Szukalski J. F. American and Windlake ave. Milwaukee, Wis.

Szulercki P. Milwaukee, Wis., 1st st. and Lincoln ave.

Szulak F. X. S. J., Chicago, Ill., 417 W. 12ta ul.

Skulik Bernard Marya. D. D. prob. siościach parafii w Shamokin Pa., Panny Maryi i w Mt. Carmel św. Jana.

Tarasiewicz I. Milwaukee, Wis. 866 Racine st.

Tołpa Nikodem Sturgeon Lake, Minn.

Tyska Apollonius Omaha, Neb. Tarnowski M. Mahony City, Pa., kość św. Kazimierza.

Tomkiewicz F. Plymouth, Pa. Nativity Church.

Truszyński K., C. S. C. 540 Noble str. Chicago, Ill.

Wotycka C. J. Bay City, Mich. kość św. Stanisława.

Wabajty K. Parisville, Mich.

Wengierski Kazimierz Portland, Oregon.

Wieszczyk J. S. Toledo, O., 115 Dexter st.

Wojcik Jakób Buffalo, N. Y. Stanislaus str. Transfiguration Church.

Wojtalowicz Franciszek Hammond, Ind.

Wojtowicz J. Waubay, South Dakota.

Wozny S. Menasha, Wis. St. John's Church.

Wróbel Emmanuel Michigan City, Ind. St. Stanislaus Church.

Wolyniecowski J. Yorktown, Tex. Wawrzykowski R. Pułaski Miato P. O., N. Dak.

Wysiecki Leon Brooklyn, N. Y. 399 Adelphi st.

Zaleski Wiktor South Chicago, Ill. Zaleski Antoni Wilno, Minn. Zaremski Buffalo, N. Y. Stanislaus and Rother ave.

Zawadzki J. Delano, Minn. Zielinski K. Stevenspoint. Wis. St. Peter's Church.

Zlotoryński J. J. Pittston, Pa. St. Casimir Church.

Zubowicz A. C. S. C. South Bend, Ind. St. Hedwigi Church.

Zwierkowski Zuzka Ogostochowa, Panna Maria P. O., Texas.

Zychowicz Andrzej Morgantown, Pa. St. John's Baptist Church.

Znajewski Bernard C. R. Chicago, Ill. Noble and Ingraham str.

Zyła Jan Immaculate Conception, Elmhurst, Ill.

snaku naruszenia tajemnicy listu. Od dawien dawna tak się praktykowało. Teraz występują nasi działacze otwarcie, na trzech tygodniach listach rekomendowanych, które w tym czasie otrzymałem, na granicy napisano na kopercie: otworzył! Gdy przyszły na pocztę właścicieli, za każdym razem przywoływano mnie tam, a mieszkam o kilka mil od stacji pocztowej, i wobec mnie urzędnik pocztowy rozpoczynał listy, a następnie spisał w sprawie tej protokół, w którym zamieszczone są od niego listy nadeszły. Takie u nas porządk! Prawda, że cywilizacja coraz więcej górną, a troska o nas coraz czulszą!

— Szerególniejsza kwestya. W miesian czerwiec rb. kurator okręgu naukowego kijowskiego — jak donosi „Russek. Żiwn” — zwrócił się do ministerstwa oświecenia z pytaniem: czy osoby pochodzenia polskiego i wyznania rzymsko-katolickiego, mogą być mianowane nauczycielami w szkołach przy kościołach katolickich? Pan minister oświecenia w odpowiedzi swej zażyczył, „że nie widzi żadnych przeszkód, aby wymienione osoby były mianowane nauczycielami w szkołach wspomnianych, pod warunkiem wszelako, aby uczyły tylko dzieł, należących do ich wyznania.“ Rozporządzenie to p. kurator okręgu naukowego kijowskiego zakomunikował naczelnikom zakładów naukowych, dyrektorem i inspektorom szkół ludowych dla odpowiedniego postąpienia.

— Z Plungian, gubernii kowieńskiej, pisał do „Krajca“: „W czasie jarmarku świętojańskiego, kiedy ulice były zapchane ludźmi, koźmi, wozami, straganami handlarzy i szkaplerników itd., tak, że trudno się było przecisnąć, właśnie w chwili, gdy w kościele kończyła się suma, zapalił się dom w pobliżu świątyni. Kościół opróżnił się w jednej chwili. Panika szalona ogarnęła tłum cały. Krzyki ludzkie, klątwy, modlitwy, nawoływania do ratunku, rzemie przerażonych koni, wycie psów, trzask płomieni, głuchość jak dźwięnowa — wszystko to zlało się w jeden koncert łoście piekielny. Rozpoczęła się tępna ucieczka szalona, dzika. Na ulicach i rynku powstał tok i ścisł nie do opisania... Wszelki ratunek był niemożliwym, bo do miejsca pożaru nie można było zbliżyć. A ogień tymczasem szalał, podcałany silnym wiatrem. Dopiero w godzinę, gdy już przeczłodził nieco na ulicach, rozpoczęli się bardzo energiczne ratunki, którym kierował ks. Michał Ogiński, stojąc na czele własnej straży ogniowej. Opanował jednak ogień było już niemożliwym. Nadbiegły wkrótce straże ognioze z Retowa, z ks. Bohdanem Ogińskim i z Sahant. Po bohaterskich i długich wysiłkach udało się narazie ocalić kościół i około 500 domów przyległych; spłonął szpital kościelny, wszystkie synagogy i domy modlitwy żydowskie, przeszło 800 domów mieszkalnych (270 żydowskich) i masa zabudowań gospodarskich. Ofiar ludzkich nie było. Pogorzelnicy gorliwie opiekują się ks. Michał Ogiński.“

— Z Warszawy donoszą, że osoby skazane na osiedlenie w głębi Rosji są to, że w czasie rozciny Kociniakowskiej powalili się zamazać z są Polakami, wywołano ich zlości. 17 jednak osób, zdolało zbiedz ucieczkę, a ten samem ujęt z pod niesprawdliwosci ręki tymi północnej.

POLSKA.

ZIEMIE POLSKIE.

POD MOSKALEM.

Śmierć w kotle. Z Sonowicie w Królestwie Polskiem pisał do „Kur. Codz.“: Ofiarą strasznego wypadku ocali kościół i około 500 domów przyległych; spłonął szpital kościelny, wszystkie synagogy i domy modlitwy żydowskie, przeszło 800 domów mieszkalnych (270 żydowskich) i masa zabudowań gospodarskich. Ofiar ludzkich nie było. Pogorzelnicy gorliwie opiekują się ks. Michał Ogiński.“

— Z Warszawy donoszą, że osoby skazane na osiedlenie w głębi Rosji są to, że w czasie rozciny Kociniakowskiej powalili się zamazać z są Polakami, wywołano ich zlości. 17 jednak osób, zdolało zbiedz ucieczkę, a ten samem ujęt z pod niesprawdliwosci ręki tymi północnej.

PRUSY WSCHODNIE I ZACHODNIE.

Starogard. Osada Lipinkowska została odłączona od folwarcznego okręgu Jablowskiego i ułączona jako osada gm. wiejska „Lipinki“ (Lipinken).

— Zakończono zostało w „Koperniku“ Stowarzyszenie katolickich dziewcząt służebnych. Na zebranie przybyło około 300 dziewczyn. X. kapelan Weichsel otworzył zebranie, wykładając cel założył się mającego stowarzyszenia i stawiając jako wzór św. Notburgę, patronkę służących. Nowe Towarzystwo nosić będzie nazwę: „Towarzystwo św. Notburgi“. Około 300 dziewcząt wstąpiło do Towarzystwa. Składka miesięczna wynosi 15 fen. Co co odternianie dni tymczasowo o 4tej po południu odbywał się będzę zebranie. Zarząd stanowią czworoście Siostry Katarzynki, dwie służące jako hawniczki i jeden z księży jako prezes.

— X. dziekan Antoni Kamiński, proboszcz w Chelmży, ofiarował 7500 m. na budowę szpitala w Toruniu.

— Starogard. Uprawnieni do wyboru reprezentacji gminy w Sejmiku obrali 6 głosami przeciwn 3 głosom obywatela Izidora Kanna-ba, który soltysem ale go wydział powiatowy nie potwierdził. Na założenie, zaniesione do wydziału okręgowego w Gdańsku też niepozywna nadeszła odpowiedź. Zł przed kilku laty działo się podobnie. Urzędzie wagi ciągle komisarycy solty, nie katoliki.

— Gazety niemieckie gniewają się, że Wichulec pod Bronicami była polska Spółka ziemiska i że wsiędz będzie razem z sześciami Kruśnianymi rozparcelowaną między Polaków. Wszystko chcieliby grabić dla siebie.

— „Gaz. Gdańska“ pisał, że nowe pisma polskie mają powstać: w Grudziądzu, Toruniu i Gdańsku. W Gdańsku chce Niemcy katolicy założyć pismo polskie, gdyż z „Gazety Gdańskiej“ są niezadowoleni. W Gdańsku ma już nowe pismo polskie zacząć wychodzić od 1 października rb.

— W powiatach zlotowickim, elchebowski i chojnickim w Prusach Zachodnich szalała ogromna burza, która wszędzie wyrządziła wielkie szkody, bo potulka po polach zboże, do stodoł jeszcz nie zwieziono, i owoce na drzewach. Pięć ludzi zostało też zabitych od piorunów.

— Chojnice. Tutejsza izba laska akarata robotnika Grunau z Chojnic na 6 lat wzięcia za ciężkie poronienie. Na dniu 25 maja rb. nie posiadał mu jego 12letnia córka na czas obinadu. To tak go rozgniewało, że pochwycił za nóg i ramił nim córkę w brzuch. Rana nie była na szczęście śmiertelna. Grunau, który jest człowiekiem gwałtownym, popędliwym, był już ościszej karany za podobie.

— Łasin. Deputatkin Marcin Stępski zgodną znowaję Elbistę z Dąbrowki obchodził 6go zm. złote wesele. X. prob. Em. Neumann z Rogoźna wręczył czcigodną parę medalu jubileuszowy nadany przez cesarza.

— Ku przestroze! Pewien robotnik w Plehnendorfu, chego pokazał, że w dniu 1 Wisły nie jest skądinąd, a że ostrzeżenia policyjne nie nie mażny być w oczach ludznych co dzień bardzo wiele wódny z Wisły. Niedługo jednak chełpił się swoją próżnością, bo zapadł na cholera azjatycką i umarł. Widzi-

Przez „Record“ sily która nigdy nie nawiedziła

O której wspominaliśmy w przeszłym numerze chełpił się wyrazić taką pracę: „Chicago do Denver (1200 mil) bez zepucia.“

Przeleto 100 mil odległości po szorstkiej preryi pokrytej kaktusami, i przeleto 300 po torze kolejowym, jechał p. R. J. Palmer z hotelu Palmer House, Denver, Colo, na KENWOOD No. 7, jednym z naszych dziwniejszych gatunków, które odniosły premier na wystawie światowej.

Przyslijcie po katalog i dodatek opisujący ostatnie polepszenia.

KENWOOD MANUFACTURING CO., 253-255 S. CANAL STR., CHICAGO, ILLINOIS.

W PIERWSZEJ KSIĘGARNI POLSKIEJ

W. DYNIEWICZA,

532 NOBLE STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

JEST DO NABYCIA

HISTORIA

KRYSTOFA KOLUMBA

TEŁOMACZONA Z ANGIELSKIEGO.

Z rycinami oraz obrazkami Budynków Wystawy Światowej w Chicago DRUKOWNIAMI NIEBIESKIM TUSZEM.

W mocnej i pięknej oprawie ze złotym tytułikiem, Cena 50 centów.

DWA NOWE DZIELKA!

DRUKIEM I NAKŁEDEM

Pierwszej Księgarni Polskiej w Ameryce

WŁ. DYNIEWICZA,

W CHICAGO,

WYDANE ZOSTAŁY DWA NOWE KSIĄŻKI:

I. MALOWNICZY OPIS POLSKI GEOGRAFIA

II. PODRĘCZNIK GEOGRAFII

— CZYLI — OJCZYSTEJ

zawierający treściwy opis ziem dawnej Polski z uwzględnieniem dzisiejszych stosunków i podziatu politycznego.

— Dodana krótką wiadomości o Czechach i Rusinach.

— Zawiera 283 stronic wyrażnego druku, 92 ryciny i 4 mapki.

Cena - - - 60c. Cena - - - 60c.

Powyzsze dziełka znajdując się powinny w biblioteczkach każdego miłośnika literatury i czytania polskiego. Szczególnie członkowie towarzystw narodowych i świeckich powinni bez wyjątku posiadać powyższe dwa dziełka.

Do nabycia w Pierwszej Księgarni Polskiej WŁ. DYNIEWICZA, Chicago, Ill.

Tysiąc noey i jedna.

POWIEŚCI ARABSKIE

obejmujące przeszło dwa tysiące pięćdziesiąt stronic piękny wyrażnego druku.

ZAWIERA NASTĘPUJĄCE OPOWIEŚCI:

Osiel, wót i różnik — Kupiec i Geniusz — Historia o pierwszym starcu i tani — Historia o drugim starcu i o dwóch psach czarnych — Historia o rybaku — Historia o królu greckim i o lekarzu Dubanie — Historia o megi i papudze — Historia młodego króla wycy czarnych — Historia o trzech derwiszach królewskich i o pigiu damach gdańskich — Historia pierwszego derwisza królewicza — Historia o zardzym i jego sąsiadzie — Historia drugiego derwisza królewicza — Historia Zobeidy — Historia Aminy — Historia Synbada morskiego i jego siedmiu niebezpiecznych podróży — Trzy jabłka — Historia o damie zamordowanej i o młodzieńcu jej megi — Historia o Nureddynie Ali i Bedroddynie Hassan — Historia młodego garbarka — Historia kupca chrześcijanina — Historia opowiedziana przez szafara sultana kasgarskiego — Historia lekarza żyda — Historia opowiedziana przez krawca — Historia balwierza i jego braci — Historia Abillhasana — Historia o miłośni Karamalazama, królewicza wycy Dieci Chaleddanu i Badory cesarzewiczy chinkiej — Historia królewicza Amdayda i dany w mieście chrześcijaninów — Historia Nureddyna i pięknej Persanki — List Kalifa Haruna Alraszady do króla Balsory — Historia Bedera księżniczki perskiej i Dóhary królowej Samandaly — Historia Ganema, syna Abu Eba, niewolnika miłośni — Historia o księginu Alniamie i o królu geniszów — Historia o Kodadzie i jego 40 braciach — Historia królowej Dorjaraby — Historia o śpiącym obdonym — Historia Alldayna czyli o lampie cudownej — Przygody kalifa Haruna Alraszady — Historia Kodzy Haruna Abdalla — Historia o Ali Babie i o czterdziestu złodziejach zgłodzonych ze świata przez jednę niewolnicę — Historia o Alim Kodzy kupcu bagdadkim — Historia o koinu zczarowanym — Historia o księginu Alhmedzie i wieszczce Paryban — Historia o dwóch siostrach zawistnych szczęścia młodej siostry.

Cena \$3.50

W mocnej oprawie 3 książki po 4 tomy w jednej książce z złotem i wyciskami.

Cena \$4.75.

Do nabycia w Pierwszej Księgarni Polskiej WŁ. DYNIEWICZA, Chicago, Ill.

ZBIÓR

PIEŚNI NABOŻNYCH KATOLICKICH

dla użytku kościelnej i domowej.

ZAWIERA:

52 meze, niespory, 1102 pieśni z dodatkami niespórów łacińskich, je-szcze 4 więcej pieśni łacińskich, 28 Pieśni za Polskę. Objęmuje blisko 1100 stronic wielkiego formatu na pięknym papierze i z wyznaczonymi tytułkami.

Dzieło to sprzedaje się po cenach następujących:

Oprawne w pół skórek - - - \$2.25

Całe w skórkę - - - \$2.75

Całe w skórkę i wyznacane brzegi - - - \$3.25

A. Zdziebłowski,

ZAKŁAD

Stolarski i Rzeźbiarski,

581 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

Jeśli chcecie sobie sprowadzić zegarek, łusieczek, harmonijkę lub cokolwiek innego po jak najniższych cenach, to nam przyslij 3 centowa markę i adres swój, a my wam pošleme nasz polski

KATALOG MIESIĘCZNY Z OBRAZKAMI

rozmaitych przedmiotów. Katalog wydawany jest co miesiąc w interesującym i atrakcyjnym wydaniu. Zawiera rozmaite wiadomości dotyczące życia społecznego i artystycznego. Katalog interesuje każdego. Adresujcie

NALEPIŃSKI MDS. CO. 441 Noble Street, Chicago, Ill.

AMERYKA.

Cheć emigrować.

Z St. Louis donoszą, że do miasta...

Włóczęgi.

Z South Bend, Ind., pisał 29go...

Z La Porte, Ind., donoszą tego...

Straszyli los.

Z San Antonio, Tex., donoszą...

Dr. O'Malley i jego żona obawiali...

Kardynał Gibbons zaproszony przez...

Newyorki "World" ogłosił następującą...

W sześcioletnim kółku przyjaciół...

Zuchwały.

Z Erie, Pa., donoszą 18go sierpnia...

Eksplozja.

Z Huron, O., donoszą 29go sierpnia...

Białe czapki.

Z Zanesville, O., donoszą 29go...

Ojciec jakich mało.

Z Philadelphia donoszą, że Polak...

Najstarszy syn pracujący w pewnej...

Z Chicago, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Chociepoc, 29go sierpnia: Proces...

Anglicy zakupują wszystkie papierne...

Z Appleton, Wis., donoszą 30go...

Cheć Zabuć Satolli'ego.

Z Nowego Jorku donoszą 30go...

Z Beaver Falls, Pa., donoszą 30go...

Z Port Townsend, Wash., donoszą...

Z Palmout, Mass., donoszą 28go...

Alice Hall i jej mąż Bill, nieokrzesana...

Heród maba.

Stracenie Indiany.

W Wewo, stolicy plemienia...

W Wewo, stolicy plemienia...

W Wewo, stolicy plemienia...

Upadła nisko.

Z Guthrie, O. T., donoszą 30go...

Przydławił Węgier.

Z Nowego Jorku donoszą: Sędzia...

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

KATKÓŁ

W DZIENNIKACH "Gazety Polskiej"

Książki historyczne, powieściowe, bajeczne, nowelle, romanse i humorystyczne.

Z przygod polskiego wędrowca. Swo...

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

KONSUL

H. CLAUSSENIUS, Generalna Agentura Parowych Okrętów

Wskazanie wpiętych pieniędzy...

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

ZIARNO

Eblir Pieni Narodowych, na...

"Pamiętka Słubu".

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

A. GROS, 636 Wells Street, CHICAGO, ILLINOIS

Skład Fortepianów NAJLEPSZYCH FIRM.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

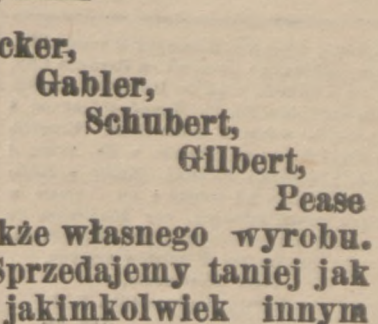
Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Potrzeba 200 polskich robotników.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

Przydławił Węgier.

